

plonaz. Et quicūq; sentiret se quis fauoratū aut mentem suam nimis inclinātam alicui pti cōsulte ageret vt pro illa vice p alēz iudicaret. quia nimis difficile ē sententiā contrariā ferre contra inclinationē; Unde Bernhardus loquē in li. de consideratione de quodam legato noīe Martinus. Cui quidē epus florentinus etiam indigenti equū donauit. postea legatus precepit eū epm cām habitū tractandum corā legato mox reddidit epō equū suū dicens. Decepisti me inquit nesciebā tibi imminere negodum tolle equū tuū ecce in stabulo est & eadez hora resignauit ei equū amputans a se omnē suspicionem fauoris. Et de alijs duobus similibus casibus statim ī sequēti anēdit qui similiter munera oblata tanquā venena respuerunt. 2c.

De aduocatis & procuratoribus & medicis.

Oportune vt arbitroz post materiaz de iudicijs se offert materia de aduocatis & procuratoribus qui iudicijs causis & ptijs litigantibus assistere & patrocinare solent In quibus etiam non pauca reprehensibilia concurrere solent nōnulla etiam cōmēdabilia de quibus aliqua sunt speculanda non quidā scdm materiā iuristarum quz in iure canonico sub certis titulis videri habent. Sed quō ad scōlam theologoz que de moribus iuriosis aut uiciosis uide habent & iudicare. Inter que uiciose sunt calumnie suppressio veritatis suggestio falsitatis piuria mendacia causarū neglectio collusio infidelitas fraudis iniuria cupiditas ad exhauriendum bursas clientū suorū dispendiosa causarū progiatio in grauamen ptiū ppter ppiū lucrū florenozum instrumētōrum voluntaria productio & earūdem falsificatio & alie innumerabiles machinatiōes que quotidiē pfingū ita vt noua iura vix talibus mederi possint Et sup hoc causarū multarū voluntaria assumptio & defensio in alterius ptiū grauamē & iacturam in sup & friuolarum appellationū interpositio cōiunctiones discordie mentiū exultatio de inuicta victoria ptiū sue inter q̄ multa sunt peccata mortalia & pene omnia si scienter & voluntarie admittant. ideo nisi valde caute tales ī officijs suis se rexerint non dubiū ē eos multis periculis quo ad psciētiā subiacere non tamen diffidendū quī si pura eorū fuerit intentio. Et secundum regulas iuris & earū dispositionem se cōformauerint licet eorū officiū existit. Que vero sunt iste regule remitto tēs ad dños canonistas tamē scdm theologos sūt dilectio dei & pxiimi iuris naturalis dictamen. Qd tibi non vis fieri. 2c. Dictamen rede rationis & put sapiēs determinabit vbi alia regula non potest cognosci subuēto & dñsio pauperū & iusticie executio ne iusticia piclūte

*Catena vitiōzū
aduocatorum.*

que regulā ipsi sequuntur

ne quis de iniusticia aut malicia comoduz reportet. **N**ee debent esse principales cause aduocancium et procuratorum licet secundario compensans salarium iuste exigere possit. **E**t quidam secundum theodorum patrocini pauperibus in defensionibus causarum non semper tenentur aduocari sicut nec in ceteris opibus misericordie semper quilibet tenetur occurrere. **S**ed cum vident necessitatem nec alterum superesse qui velit aut possit succurrere. **S**ic enim tenetur quilibet secundum illud. i. **Jo. iiij.** Qui vident fratrem suum necessitatem habere et clausit viscera sua ab eo quomodo caritas dei manet in illo. **S**i autem in prompto appareat quomodo et aliter subueniri possit per aliam personam magis diuitiam aut maiorem facultatem habentem non tenetur ex necessitate subuenire indigenti. ita quod non faciendo peccet quod ius laudabile est si faciat salua tamen propria necessitate. **E**t hoc etiam dicitur de medicis. **A**lioquin oportet tales omnia alia negocia pretermittere et solis causis pauperum et infirmorum viuandis intendere. **N**on enim est de necessitate salutis semper cum proprio damno aliorum in contumacia succurrere. **U**nde **Aug. li. i. de doctrina christiana** sic dicit. Cum omnibus prodesse non possis hijs potissime consulendum est qui pro loco et tempore velud quarumlibet rerum oportunitate bene considerent tibi quadam sorte iunguntur. **S**ententia est theodori secunda secunda. q. lxxi. arti. i. Arcen tamen multe persone ab officiis aduocacie et procuratorum ut patet. q. xij. cda. propter ipso etiam ut surdi muti furiosi imbeciles. **A**lij propter indecentiam ut monachi presbiteri quia utilioribus sunt obligati et clerici in iudicio seculari etiam etiam infames. **N**on enim decet ut alterius iusticie patronus existat qui in seipso iusticiam contempsit. possunt tamen pro se ipsis vel personis diuitis ut officio aduocati. **S**ic monachus in causa monasterij si abbas iusserit. **I**tem ignorantia iuris arcere debet aliquem a patrocinando in causis. quia prestat impedimentum. nec liceat alicui alteri cooperari in causa scienter iniusta. quia dicitur. y. palam. xix. **I**mpio frater auxilium et iterum ira domini mereris. **S**ic nec licet alicui cooperari ad aliquid malum faciendum consulendum adiuuandum seu consensendum quia consiliarius et cooperans sunt facientes. **E**t **Paulus** dicit ad rom. i. Digni sunt morte non solum qui faciunt sed et consensientes facientibus. **N**ec omnes tales ad restitutionem tenentur eius damnum quod contra iusticiam per eius auxilium altera pars incurrit. **S**i autem ignoranter quis iniustam causam defendit putans eam esse iustam excusatur a peccato secundum modum quo ignorantia excusare dicitur scilicet si est inuincibilis nec scire potuit faciens diligenciam quam debuit totaliter excusatur. si crassa aut supbia non excusetur. **E**t dicit sanctus theodorus q. predicta arti. iij. Si aduocatus in principio credidit causam esse iustam et postea in processu appareat iniusta non debet causam prodere ut si aliam partem uiuet vel secreta sue cause alteri parti reuelet. per

*Ad Jo. tenentur in breuibus
paris*

tamen & debet causam deferere & illum cui⁹ causam agit ad cedendum
inducere siue ad componendum sine aduersarij damno. Et sicut licetum ē
insidijs uti in bello iusto ut patet in Josue & ex insidijs agere ea que fa-
cere debet prudenter occultando non tamen licet militi falsitatem frau-
dulenter facere quia hosti etiam est fides seruanda sicut tilius dicit li.
1. de offi. Hic etiam aduocato defendente causam iustam licet prudenter
occultare ea quibus impediri posset ei⁹ p̄cessus n̄ aut h̄ aliq̄ f̄litate uti

De salarijs aduocatorum. 2c.

Sed de p̄cio aduocatoꝝ & p̄curatoꝝ & eius quantitate dicit
Aug. ad macedoniū Aduocatus vendit licite iustum patro-
niū & iurispitus verum consilium licet iudex nō debet v̄-
dere iustum iudicium nec testis verum testimoniu. Et p̄it
beatus thomas rationem quia ea que quis nō teneē alteri exhibere iuste
potest eozum exhibitione recōpensationem accipere & talis est aduocat⁹
Et similis ratio est de medico opem ferente infirmo ad sanandum & de
alijs similibus p̄sonis. nec hoc est contra iusticiāz dū moderate accipiāt
considerata p̄sonaz conditione & negotioꝝ laboris & p̄suetudine patrie
Si tamē imoderate aliquid extorquerēt peccant contra iusticiā. vnde
Aug. dicit ad macedoniū qui ab h̄is extorta p̄ imoderatā ip̄robitatem
repeti solent data p̄ tollerabilem consuetudinem non solent. Ideo ī h̄is
regula generalis a nullo dari potest s; recta ratio informata ex p̄dicta
consideratione debet esse regula. & prout sapiens determinabit exclusa
effrenata cupiditate nisi pacto aut ouentione voluntaria interueniēte
qua pacta sunt seruanda & volenti non fit iniuria. Non enim ī omnes
euentum iurispito aut medico licet exigere quantum vult quia forte
p̄ laborē necessarius est p̄pter nature fortitudinē que optima medica
est. aut p̄pter cause tractandē manifestam iusticiāz que velociorem finē
ei imponit. vnde maior consideratio debet esse in labore & consuetudine
patrie quā utilitate illius cui⁹ causa vel sanitas p̄curat quia utilitas
illā non forte dependet solum ab aduocato vel medico sed a bene utente
vnde sicut dans vsuram si multū lucrat de pecunia quā accepit ab usu-
rario n̄ teneē plus vsurario q̄ pecuniā capitalē sic hic ī p̄nti vnd nō
potest vendere illud qd suū non est sed labores p̄prios bene potest quis
vendere & non rephendendum puto. Si etiam considerata medici habi-
tudine si sit doctoz aut exptus q̄ p̄pter iusticiāz distributiūā amplius
sibi debet q̄ simplici baculario aut min⁹ expto. sicut videm⁹ in q̄libet
architectonico op⁹ artis dirigente qui p̄ferē in mercede alijs plus labor-
antibus manualiter & minus doctis. Sic etiā de aduocato doctore qui